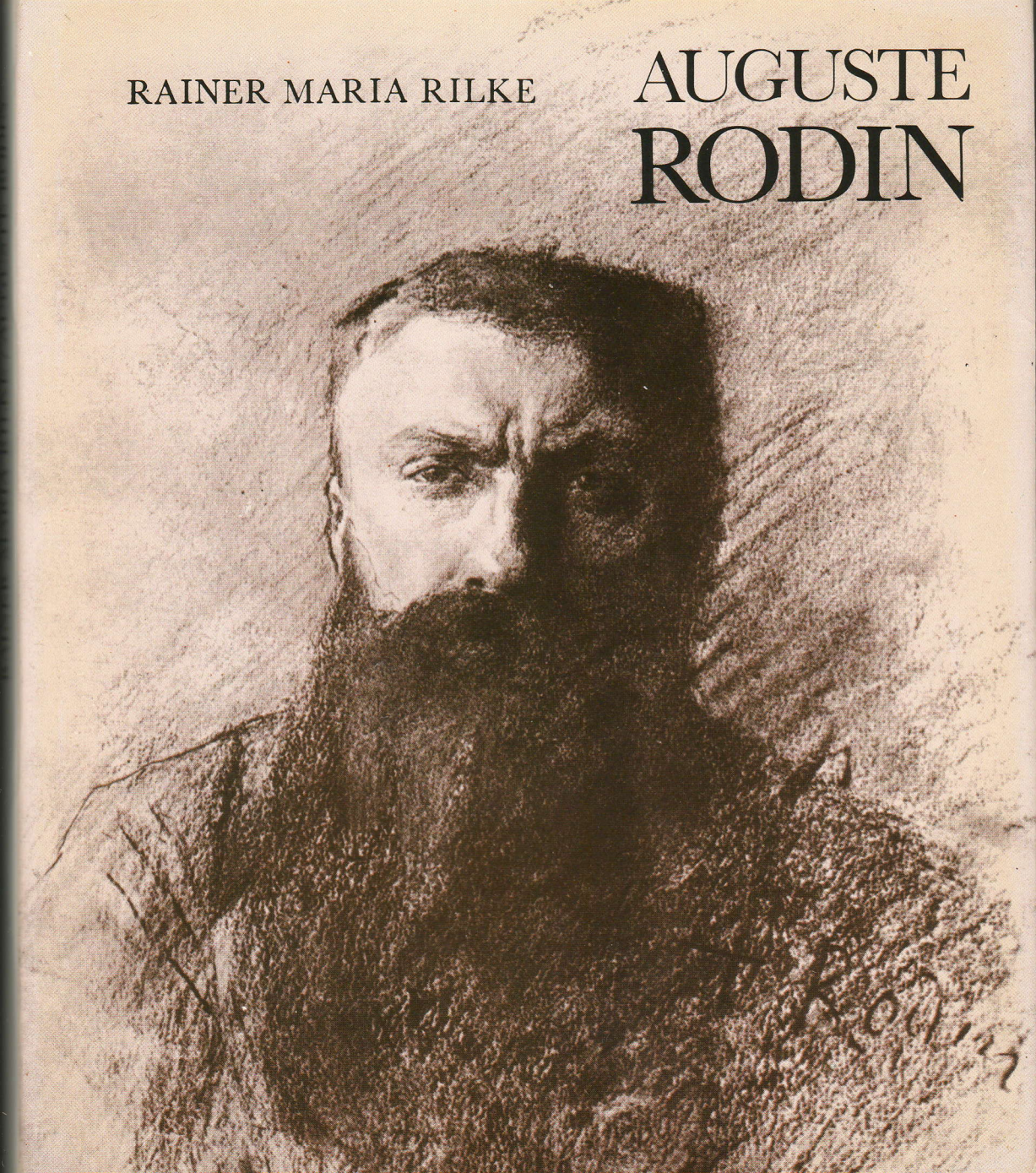

RAINER MARIA RILKE

AUGUSTE RODIN

A dolgozó test éppen úgy tárulkozott ki előtte, mint korábban a szerelmes test. Az élet új kinyilatkoztatása ez. Ám ez az alkotó annyira a maga dolgai közt él, annyira a saját művei mélységében, hogy kinyilatkoztatásokat nem is képes felfogni másként, mint saját művészete egyszerű eszközeivel.

Új élet, ez az ő számára végső fokon: csak új felületek, új mozdulatok. Így vált egyszerűvé körülötte minden.

Többé már nem tévedhet.

Rodinnak ez a fejlődése útmutatás ebben a tanácstalan korban minden művészetnek.

Egyszer majd felismerik, mi tette olyan nagyvá ezt a nagy művészt: az, hogy munkás volt, s nem vágyott másra, csak arra, hogy minden erejével behatolhasson szerszáma közönséges és kemény munkájának titkaiba. Ebben volt némi lemondás is az életről; de éppen ezzel a türelemmel nyerte el az életet: mert vésőjéhez odasereglett a világ. / R. M. RILKE

AZ ÍRÓK SZAVAKKAL HATNAK...
A SZOBRÁSZOK VISZONT TETTEKKEL

Pomponius Gauricus

DE SCULPTURA

(1504 táján)

THE HERO IS HE WHO IS IMMOVABLY CENTRED
(A HŐS AZ, AKI CENTRUMÁBÓL KIMOZDÍTHATATLAN)

Emerson

AUGUSTE
RODIN

RAINER MARIA RILKE

AUGUSTE RODIN

FORDÍTOTTA SZABÓ EDE

*Győzőnek,
sok évtizedes, igaz barát –
bápunk megerősítéseként
nagy szeretettel
Gödöllő, 84. márc. 20. Ede*

HELIKON KIADÓ

Rodin magányos volt, mielőtt híressé vált. És a dicsőség jöttével, úgy lehet, magánya fokozódott. Mert a hírnév végtére is csak félreértések halmaza, felgyülemelőben egy-egy új név körül.

Nagyon sok ilyen tévedés tapad Rodinhoz, s hosszú, fáradtságos munkába kerülne tisztázásuk. De erre nincs is szükség, mindez a név s nem a mű köré fonódik; a mű már messze túlnőtt e név csengésén és keretén, névtelenné tágult, ahogyan névtelen a síkság is vagy a tenger, amelynek egyedül a térképen van neve, a könyvekben, az emberek között – a valóságban azonban kiterjedés, hullámozás, mélység csupán.

Évek során át növekedett ez a szóban forgó mű, s ma is naponta nő, akár az erdő, óráról órára, szakadatlanul. El-elbolyongunk ezernyi dolga közt, ötleteinek, leleményének gazdagsága lenyűgöz, s önkéntelenül is kutatni kezdjük, kinek a kezéből sarjadt e világ. Eszünkbe jut, mily kicsiny az emberi kéz, *ennyire fáradékony, s milyen kevés ideje adatott a tevékenységre*. És látni vágyjuk azt a két kezet, amely száz helyett élt, kezek sűrű népeként kerekedve föl, napkelte előtt, e mű messzi útjára. Az érdekel, aki ura ennek a kéznek. Ki ez a férfi?

Aggastyán. És élete az elbeszélhetetlen életek közé tartozik. Valaha elkezdődött, s azóta is tart, hatalmas öregség mélyébe

1. Auguste Rodin; 1880.

36-37. Rodin az Isten tenyerében című szobrával.

20. Victor Hugo-emlékmű; 1897.

21. Balzac-emlékmű; 1898.

8. A pokol kapuja; 1880–1917.

9. A pokol kapuja (részlet); 1880–1917.